

UZASADNIENIE

Dnia 29 sierpnia 2019 r. do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych (...) W. wpłynął wniosek o ukaranie. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wniósł o ukaranie radcy prawnego D. K. (1) za to, że:

1.

w okresie począwszy od kwietnia 2018 r. do dnia dzisiejszego, pomimo wezwań kierowanych przez skarżącą nie zwrócił należących do niej rzeczy ruchomych, tj. laptopa, lampki biurkowej kancelaryjnej, książek prawniczych, figurki temidy oraz doniczki z kwiatami, wycenianych przez Skarżącą na łączną kwotę 3.500 zł,

tj. przewinienia dyscyplinarnego z art. 11 ust. 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, którego tekst jednolity stanowi załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w zw. z art. 64 ust. 1 oraz art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1870), art. 284 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny oraz

2.

pomimo wezwania otrzymanego w dniu 28 maja 2019 r. nie złożył na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych (...) W. wyjaśnień co do zarzutów związanych z przywłaszczeniem rzeczy należących do M. K.,

tj. przewinienia dyscyplinarnego z art. 62 ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (w brzmieniu ustalonym Uchwałą nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego).

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wskazał, iż zgromadzony w trakcie postępowania materiał dowodowy w sposób niebudzący wątpliwości potwierdza, iż Obwiniony dopuścił się przewinień dyscyplinarnych i konieczne stało się złożenie wniosku o ukaranie. Obwiniony nie stawiał się na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego i nie złożył wyjaśnień. Bez reakcji pozostało również wysłanie postanowienia o przedstawieniu zarzutów i zawiadomienie o możliwości zapoznania się z aktami.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny ustalił następujący stan faktyczny:

Dnia 10 maja 2019 r. Skarżąca M. K. złożyła zawiadomienie o możliwości popełnienia przez Obwinionego radcę prawnego przewinienia dyscyplinarnego, gdyż przywłaszczył on sobie należące do niej rzeczy, tj. laptop, lampkę biurkową kancelaryjną, książki prawnicze, figurkę temidy oraz doniczki z kwiatami. Powyższe rzeczy skarżąca wyceniła na łączną kwotę 3.500,00 zł. Jednocześnie skarżąca dołączyła do akt sprawy złożony w stosunku do D. K. (1) pozew z dnia 8 lutego 2019 r. złożony w Sądzie Rejonowym w (...) o nakazanie wydania dokumentacji oraz sporządzone w dniu 10 maja 2019 r. złożone w stosunku do D. K. (1) w Prokuraturze Rejonowej w (...) zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Skarżąca współpracowała z Obwinionym w jego kancelarii i ww. przedmioty przyniosła do lokalu, w którym pracowała, a do którego tytuł prawny posiadał Obwiniony. Współpraca stron miała miejsce w 2017 r. i zakończyła się po ok. 4 miesiącach. Strony nie spisały żadnej umowy. Pomimo podejmowanych prób, Skarżącej nie udało się odebrać zostawionych w lokalu rzeczy, zaś z Obwinionym nie mogła się skontaktować.

W wyniku działań podjętych przez Policję na skutek zawiadomienia złożonego przez Skarżącą o możliwości popełnienia przestępstwa przez Obwinionego, w czerwcu 2019 r. Obwiniony oddał Skarżącej część rzeczy. Nadal jednak w jego posiadaniu pozostał laptop oraz część książek. Obwiniona wyceniła te przedmioty na ok. 2500 zł. Z tego powodu w postępowaniu prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w (...) Obwiniona złożyła zażalenie z dnia 9 lipca 2019 r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny dał wiarę zeznaniom Skarżącej, iż do dnia dzisiejszego Obwiniony nie oddał jej laptopa i części książek, zaś do czerwca 2019 r. i interwencji Policji zatrzymywał pozostałe należące do niej rzeczy, a kontakt z nim był niemożliwy. Za ustalone i bezsporne Sąd uznał również, że radca prawny D. K. (1), pomimo świadomości, że rzeczy te należą do M. K. nie podjął ani jednej próby zmierzającej do ich zwrotu w okresie od kwietnia 2018 r. do czerwca 2019 r.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny za bezsporne uznał, iż radca prawny D. K. (1) w całości zignorował wezwania Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego (...) (...) W.. Nie stawiał się osobiście, zaś w dniu 28 maja 2019 r. otrzymał wezwanie datowane na dzień 16 maja 2019 r., w którym to zobowiązany został do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie i z obowiązku ich przedstawienia nie wywiązał się.

Dowody:

- k. 5 skarga na radcę prawnego D. K. (1)
- k. 3-4 pozew skarżącej przeciwko radcy prawnemu D. K. (1) o nakazanie wydania
- dokumentów
- k. 6-7 zawiadomienie skarżącej M. K. o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez radcę prawnego D. K. (1)
- k.8 postanowienie o wszczęciu dochodzenia
- k. 9 wezwanie M. K. do stawienia się celem przesłuchania w charakterze świadka
- k. 10 wezwanie radcy prawnego D. K. (1) do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie
- k. 13-14 mail przesłany przez skarżącą z wykazem osób pokrzywdzonych przez radcę prawnego D. K. (1)
- k. 20 potwierdzenie doręczenia wezwania do M. K.
- k. 21 wezwanie do M. H. w celu złożenia wyjaśnień w sprawie
- k. 22 wezwanie do M. B. w celu złożenia wyjaśnień w sprawie
- k. 23 wezwanie do A. G. w celu złożenia wyjaśnień w sprawie
- k. 24 potwierdzenie doręczenia wezwania do radcy prawnego D. K. (1)
- k. 25 potwierdzenie doręczenia wezwania do A. G.
- k. 28-29 protokół przesłuchania M. K.
- k. 30 załącznik do protokołu przesłuchania M. K.
- k. 31 potwierdzenie doręczenia wezwania do M. H.
- k. 32 potwierdzenie doręczenia wezwania do M. B.
- k. 35-37 zażalenia Skarżącej na postanowienie Prokuratury Rejonowej w (...) o odmowie wszczęcia dochodzenia
- k. 39-41 zawiadomienia skarżącej M. K. o podejrzeniu popełnienia przestępstwa przez radcę prawnego D. K. (1) z dnia 11 lipca 2019 r.
- k. 42-43 postanowienia o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia 27 czerwca 2019 r. ((...) (...)) przez KPP w O.

- k. 45 wyciąg z CEilDG potwierdzający adres Kancelarii radcy prawnego D. K. (1)
- k. 46-51 postanowienie o przedstawieniu zarzutów
- k. 52 informacja o zakończeniu czynności wyjaśniających
- k. 53 zawiadomienie o terminie końcowego zaznajomienia się z aktami postępowania
- dochodzeniowego
- k. 54-55 wyjaśnienia złożone do sprawy przez Panią A. G.
- k. 57 potwierdzenie doręczenia zawiadomienia o terminie końcowego zaznajomienia się z aktami radcy prawnemu D. K. (2)
- zeznania Skarżącej M. K.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

W świetle ustalonego stanu faktycznego w ocenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego radca prawny D. K. (1) dopuścił się przewinienia dyscyplinarnego, naruszając art. 11 ust 1 i 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, zgodnie z którym: 1. Radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym. 2. Naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego.

Jak wskazuje doktryna: Dbanie o godność zawodu jest jednym z podstawowych obowiązków każdego radcy prawnego. Chodzi tu przede wszystkim o należyte i staranne, zgodne z zasadami etyki, wykonywanie wszelkich czynności związanych ze świadczeniem pomocy prawnej, ale także prawidłowe z punktu widzenia uznawanych standardów zachowania w działalności publicznej realizowanej przez radcę prawnego oraz – co nabiera w ostatnich latach coraz większego znaczenia – nienaganą postawę w życiu prywatnym. Każde niewłaściwe zachowania, które mogą podważać zaufanie społeczeństwa do zawodu radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego, lub które mogłyby zdyskredytować radcę prawnego w opinii publicznej – podlegają napiętnowaniu, a radca prawny, dopuszczający się uchybieniu godności zawodu, ponosi z tego tytułu odpowiedzialność dyscyplinarną.

Z powyższej regulacji, która jest emanacją podstawowych zasad wykonywania zawodu radcy prawnego, jako zawodu zaufania publicznego i postępowania zgodnie z etyką zawodową, bezsprzecznie wynika, iż radcę prawnego obowiązują określone reguły również w życiu prywatnym. Orzecznictwo w tym zakresie jest bogate i w żaden sposób nie zamyka listy przypadków, których wystąpienie kwalifikowałoby się, jako naruszenie zasady godności. Zauważyć tutaj trzeba, że przetrzymywanie przedmiotów należących do innej osoby, w tym laptopa z danymi osobowymi i danymi osobowymi jego właściciela należy uznać za wyjątkowo nieetyczne zachowanie radcy prawnego. Już sama okoliczność potencjalnego dopuszczenia się naruszenia przepisów kodeksu karnego i możliwości popełnienia przestępstwa jest wystarczająca w tym przypadku dla orzeczenia kary dyscyplinarnej. Sąd uznał, iż jakkolwiek postępowanie w sprawie (...) (...) prowadzone przez KPP w O. zakończyło się postanowieniem o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia 27 czerwca 2019 r., tym niemniej – niezależnie od sposobu rozstrzygnięcia zażalenia Skarżącej na to postanowienie – doszło do przewinienia dyscyplinarnego. Bezsporne bowiem w sprawie jest, że Obwiniony aż do czerwca 2019 r. był w posiadaniu należących do Skarżącej rzeczy i nie było możliwe skontaktowanie się z nim w celu umówienia na ich odebranie. Przekazanie rzeczy nastąpiło dopiero w wyniku działań Policji po zawiadomieniu złożonym przez Skarżącą. Tym niemniej Obwiniony oddał Skarżącej w czerwcu 2019 r. jedynie część należących do niej rzeczy, natomiast nadal Skarżąca nie otrzymała laptopa. Niezależnie od wartości laptopa, jako sprzętu elektronicznego, należy zauważyć, iż na dysku znajdowały się dane będące własnością Skarżącej, w tym także dane osobowe, które podlegają szczególnej ochronie. Jako radca prawny Obwiniony miał tego świadomość, więc tym bardziej powinien oddać laptopa Skarżącej.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że przewinienie, jakiego dopuścił się Obwiniony jest na tyle istotne, że adekwatna będzie w tym przypadku kara zawieszenia prawa do wykonywania zawodu na okres 1 roku wraz z jednoczesnym zakazem sprawowania patronatu przez okres 5 lat.

Sąd uznał, iż naruszenie podstawowych zasad wykonywania zawodu radcy prawnego, jak dbanie o godność zawodu nie może być tolerowane. Radca prawny, który dopuszcza się takich przewinień nie daje rękojmi należytego wykonywania zawodu, stąd zawieszenie prawa do wykonywania zawodu należy uznać za karę uzasadnioną. Również zakaz sprawowania patronatu jest zasadny, gdyż trudno przyjąć, by radca prawny dopuszczający się przewinień dyscyplinarnych jak w niniejszym przypadku był dobrym wzorem dla adeptów zawodu. Orzekając karę, Sąd miał na względzie również znaną Sądowi z urzędu okoliczność, iż Obwiniony był już karany dyscyplinarnie.

Odnośnie drugiego zarzutu sformułowanego przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego wobec obwinionego radcy prawnego, a dotyczącego braku reakcji na wezwanie oraz zaniechanie usprawiedliwienia braku złożenia wyjaśnień, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, iż Obwiniony dopuścił się w tym względzie przewinienia dyscyplinarnego poprzez naruszenie art. 62 ust. 2 Kodeksu Etyki (...) Prawego. Stanowisko to potwierdza orzecznictwo dyscyplinarne: w orzeczeniu z dnia 26 grudnia 2016 r. (sygn. akt WO-22/15) Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych uznał, iż Nieusprawiedliwione niestawienie się na wezwanie Rzecznika Dyscyplinarnego stanowi przewinienie dyscyplinarne z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 47 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego z dnia 28 grudnia 2010 r. Orzeczenie to zachowuje swoją pełną aktualność na gruncie aktualnie obowiązującego Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, gdyż przepis art. 62 ust. 2 Kodeksu jest tożsamy w treści z przepisem art. 47 ust. 1 Kodeksu Etyki obowiązującego poprzednio. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, iż postawa radcy prawnego wobec wezwania go na przesłuchanie przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego niezależnie od tego, że obiektywnie narusza wskazaną normę etyczną, to ma dodatkowo cechy lekceważenia. Wobec tego Okręgowy Sąd Dyscyplinarny uznał, że kara nagany będzie adekwatna do stopnia zawinienia.

Jednocześnie Sąd wskazuje, iż zarzut dotyczący nieusprawiedliwionego niestawiennictwa został sformułowany w sposób zgodny z przepisami prawa, w szczególności przez uprawnionego oskarżyciela. Zgodnie z przepisem art. 67¹ ust. 1 ustawy o radcach prawnych rzecznik dyscyplinarny prowadzi postępowanie z urzędu. Oznacza to, że inicjatorem postępowania dyscyplinarnego jest rzecznik dyscyplinarny, który może działać przez swoich zastępców. Jednak, aby rzecznik dyscyplinarny mógł wszcząć postępowanie, musi posiadać informację, która może uzasadniać wszczęcie postępowania dyscyplinarnego. W postanowieniu z dnia 27 lipca 2017 r. Sąd Najwyższy wskazał, że ilekroć ustawa z 1982 r. o radcach prawnych, w brzmieniu obowiązującym do dnia 25 grudnia 2014 r., reguluje czynności postępowania dyscyplinarnego wykonywane przez rzecznika, to należy je odnosić również do zastępcy rzecznika ((...) 33/17, L.). Sąd Najwyższy w przywołanym postanowieniu doszedł do jednoznacznego wniosku, że obowiązki i uprawnienia rzeczników dyscyplinarnych w zakresie prowadzenia dochodzenia i wypełniania funkcji oskarżyciela przed okręgowymi sądami dyscyplinarnymi, mogą sprawować ich zastępcy. Jakkolwiek te funkcje procesowe zastępcy pełnią w zastępstwie rzecznika i z jego upoważnienia, to działają w pełni samodzielnie, zaś ich czynności nie wymagają zatwierdzenia. Zaznaczyć przy tym trzeba, iż art. 68 ustawy o radcach prawnych, na bazie którego zapadło przywołane orzeczenie, nie uległ zmianie po 25 grudnia 2014 r. W niniejszej sprawie bezsporne jest, iż Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego pismem z dnia 16 maja 2019 odebrany przez Obwinionego w dniu 28 maja 2019 r. wezwał radcę prawnego D. K. (1) do złożenia wyjaśnień oraz, że na wezwanie to radca prawny wyjaśnień nie przedstawił. Podobnie bez reakcji pozostały wysyłane do Obwinionego na różne adresy w dniu 7 lipca 2019 r. zawiadomienia o końcowym terminie zaznajomienia się z aktami. Wobec tego, mając na uwadze zasadę prowadzenia postępowania z urzędu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego prawidłowo zarzucił dopuszczenie się przewinienia dyscyplinarnego w tym zakresie. Dokonując bowiem czynności z urzędu Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego posiadał informację uprawdopodobniającą popełnienie deliktu dyscyplinarnego, która wynikała z dowodu doręczenia wezwania z dnia 16 maja 2019 r. (zob. uzasadnienie orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 26 stycznia 2016 r., sygn. akt: WO-22/15).

O kosztach Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł mając za podstawę przepis art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych oraz postanowienia Uchwały Nr 86/ (...) Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego.

Wobec powyższego, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł, jak na wstępie.

Pouczenie:

Na niniejsze orzeczenie na podstawie art. 70⁴ ust. 4 ustawy o radcach prawnych przysługuje stronom oraz Ministrowi Sprawiedliwości prawo wniesienia odwołania w terminie 14 dni od dnia doręczenia odpisu orzeczenia wraz z uzasadnieniem oraz pouczeniem o terminie i sposobie wniesienia odwołania.